

"DE KLINK"

Officieel orgaan en informatieblad

van het

GENOOTSCHAP
OUD ZANDVOORT

(opgericht 11 december 1891)

7e JAARGANG NUMMER 2 APRIL 1987

Losse nummers f 3.50

Redactie-adres: Keesomstraat 269
2041 XK - Zandvoort - telef. 02507-14621

VAN DE VOORZITTER.

Even een blik terug naar de afgelopen maanden.

Dinsdag 10 februari waren leden van ons bestuur aanwezig bij de herdenking van het omslaan van de reddingboot 50 jaar geleden. Mevr. Kraan, sinds kort actief in de redactie van 'de Klink', komt hier nader op terug.

De genootschapsavond op 20 februari met verrassende hoogtepunten, ik noem U er enkele het Zandvoorts volkslied gezongen door het kinderkoor, de leuke vertelling van mevr. Jongsma-Schuiten en de unieke film uit het familiebezit van Mevr. Ankie Joustra-Brokmeier.

De opbrengst van de verloting van de pop, bestemd voor het filmfonds bedroeg ruim fl. 200,--.
Het was een gezellige avond.

Op zaterdag 21 februari werd de Rotary-club Zandvoort opgericht en het boekje "'Uit Zandvoorts verleden'" gepresenteerd en o.a. aan de Burgemeester uitgereikt. Het is een uniek en waardevol boekje met een beperkte oplage dus haast U.

Ook een ander boekje wil ik onder U aandacht brengen n.l. "'T is-ter van halen'", geschreven door A.W. Weelen en geheel gewijd aan de visserij van de dorpen van onze kust rond 1900 en zeer de moeite waard.

Graag tot een volgende keer.

Christien Kemp-van der Mije

REDACTIONEEL

Doorgaans wordt het openingsartikel van de redactie het allerlaatste getikt en gaat dan de kopy naar de volgende medewerker van ons blad DE KLINK.

Deze keer gebeurd dat niet omdat we al weten waar wij nu speciaal de aandacht op willen vestigen en dat o.i. belangrijk genoeg is om eens onder de aandacht van onze lezers te brengen.

Naast het werk van degenen, die de artikelen schrijven, zijn er nog een paar mensen bezig eer dat dit blad bij u in huis komt. Met heel veel waardering noemen wij hier de inzet van ons bestuurslid, de heer A.Koper, die zorg draagt dat de ontvangen foto's overgenomen worden op dia of film om dan pas bruikbaar te zijn voor opname in ons blad. Een oude foto overnemen is bijzonder leuk maar niet eenvoudig. Is dat onderdeel gereed en hebben wij de artikelen zoveel mogelijk per pagina ingedeeld (en ook uitgetikt) dan komt onze secretaris/lithograaf Jb.Paap en die gaat plakken en knippen en stelt de echte pagina's samen waarvan dan een zgn. film wordt gemaakt. Daarmee maakt de drukker een drukplaat en de pers kan draaien. Vervolgens komt de Fa. Alblas er aan te pas om 20 pagina's met een omslag tot een geheel te nieten.

Onze penningmeester, de heer J.Bluijs heeft inmiddels voor de adres-etiketten gezorgd en hij zorgt dan ook nog een keer dat alle Zandvoortse "buitenlanders" (u begrijpt, onze leden in de vreemde) DE KLINK thuis krijgen. Tot slot gaat de fam.F.Brune op stap om de Zandvoortse bezorging te regelen.

Wij vonden dat dit verhaal maar eens op deze pagina moest komen en dan praten we nog niet over de zorgen van de redactieleden, die graag alles op tijd gereed willen hebben en die dikwijls voor de keus staan: gaat dit verhaal NU mee of laten we "het over staan" voor de volgende keer.

U hoeft zich als lid van ons genootschap niet zoveel aan te trekken van onze zorgen, wij wilden het toch graag eens vertellen. U mag weten, dat wij het samen graag doen en u kunt ons altijd helpen door het inzenden van kleine artikeltjes, graag foto's - het liefste uit de heel oude doos - want dan zijn wij weer in staat u een prettig blad aan te bieden en daar hebben wij samen plezier van.

H.

U I T N O D I G I N G

voor de ALGEMENE LEDENVERGADERING, die gehouden zal worden op vrijdag 8 mei 1987 in strandpaviljoen no. 8 „TREFPUNT", aanvang 20.00 uur.

AGENDA

- 1 Opening
- 2 Verslag Algemene Ledenvergadering 14 mei 1986
- 3 Jaarverslag van de secretaris*
- 4 Jaarverslag van de penningmeester*
- 5 Verslag kascommissie
- 6 Behandeling begroting*
- 7 Bestuursverkiezing (zie toelichting)
- 8 Algemene berichtgeving
- 9 Rondvraag
- 10 Sluiting

* stukken ter vergadering beschikbaar.

Toelichting op punt 7

Volgens rooster zullen dit jaar aftreden: de hr. Bluijs, penningmeester en de hr. Koper, vice-secretaris, beiden zijn herkiesbaar.

Voor de nog steeds bestaande vacature stelt het bestuur voor mw. Els Hoogervorst-Schuiten

Eventuele tegencandidaten op te geven bij het secretariaat, hetgeen 24 uur vóór de vergadering schriftelijk dient te geschieden.

Na afloop zullen een aantal dia's worden vertoond van het oude Zandvoort.

EEN HERDENKING

Op 10 februari 1987, precies vijftig jaar na de dramatisch verlopen oefentocht van de Zandvoortse reddingboot, werden 's morgens tijdens een sobere plechtigheid in het boothuis van de Koninklijke Noord- en Zuid-Hollandsche Redding-Maatschappij de daarbij omgekomen schipper Jan Molenaar en roeier Engel Schuiten herdacht. Daartoe onthulde de enige nog in leven zijnde redster mevrouw Jans Termes-Dorsman, die in de keten van de toenmalige redders bovendien de enige vrouw was, een bijzonder fraaie door steenhouwer Toon Lavertu vervaardigde plaquette. De thans 87-jarige mevrouw Termes droeg bij deze gelegenheid haar authentieke Zandvoortse costuum waarop het haar destijds door de Zandvoortse Reddings Brigade uitgereikte Kruis van Verdienste prijkte.

In zijn toespraak tot de genodigden, onder wie mevrouw Van Sluisdam-Schuiten, dochter van Engel Schuiten, de heer Someling, schoonzoon van Jan Molenaar, alsmede de ere-opstapper oud-burgemeester Nawijn, wees de huidige burgemeester op het belang van het station Zandvoort. Sprekend over de rampzalige gebeurtenis van vijftig jaar geleden noemde de heer Machielsens het een goede zaak dat de zojuist onthulde gedenkplaat de namen van de omgekomen bemanningsleden aan de vergetelheid zal ontrukken.

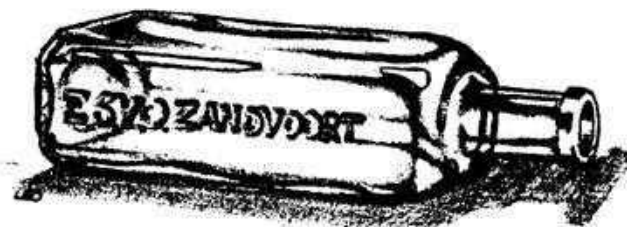
Later op de ochtend herinnerde de directeur van de KNZHRM, de hrr Ch. van der Zweep, in een tot de laatste plaats bezette aula van de Algemene Begraafplaats aan de fatale oefentocht waaraan ook zijn voorganger H.Th. de Booy had deelgenomen. Na grondig overleg tussen de plaatselijke commissie en schipper Jan Molenaar was besloten ondanks de krachtige noordwestenwind en de stevige branding toch in zee te gaan, een besluit waar de voltallige bemanning mee instemde. "Het ging goed over de eerste bank maar na een zware breker aan de rand van de tweede bank, gevolgd door een derde, sloeg het noodlot toe. De zee nam twee bekwame mensen! We zijn hier niet alleen om hen te gedenken maar ook om stil te staan bij het verdriet dat de nabestaanden hebben geleden" aldus de heer Van der Zweep.

Nadat het Zandvoorts Volkslied ten gehore was gebracht volgde op de begraafplaats een indrukwekkende kranslegging. Het hoofd van de stoet werd gevormd door schipper Jan van der Ploeg van de "Dr.Ir.S.L.Louwes" en reserve-wippercommandant Frans van der Ploeg, die ieder een krans droegen en deze samen met de

heer Van der Zweep bij de graven van resp. Jan Molenaar en Engel Schuiten legden. Achter hen volgden de bemanningsleden van de "redboot", gevolgd door de naaste familieleden van de omgekomen schipper en roeier.

Onder de velen die bij deze indrukwekkende gebeurtenis van hun belangstelling blijk gaven bevonden zich bestuursleden van de Zandvoortse Reddingsbrigade, de Zandvoortse Folklorevereniging "De Wurf" en uiteraard van ons genootschap.

Kr.M.

WIE WEET HET?

Er zijn een aantal van onze medeburgers in Zandvoort, waarvan men kan zeggen, "zij hebben Zandvoort ook van anderen gezien". Wij denken dan heel speciaal aan de werkers van het Gas- en Waterbedrijf, die in de loop van hun arbeidstijd bij hun vele graafwerk, Zandvoort van anderen hebben gezien.

Dat gaat ook voor de heer C.C. Hoedt, beambte bij het Gas- en Waterleidingbedrijf. De heer Hoedt van oorsprong een Haarlemmer is echter zeer betrokken bij het wel en wee van onze badplaats en heeft daarbij een belangstellend oog en oor voor het verleden.

Zo bracht zijn werk hem geruime tijd geleden in de omgeving van het oude Zandvoort - de huidige Kruisstraat - en haalde hij bij het graven op een diepte van ongeveer 50 cm. een klein, vierkantig flesje naar boven. Gewoonte getrouw ging de mouw over het flesje en ontdekte hij tot zijn verbazing, de aanduiding: E.S.V.O. ZANDVOORT.

Dat was nu letterlijk en figuurlijk, een vondst. Maar... dan komen de vragen over de herkomst van dit flesje en wat mag die aanduiding wel betekenen? Er zijn geluiden, die zeggen dat er vroeger in de omgeving van de Dr. Mezgerstraat een olie-fabriekje was en misschien komt daar het flesje vandaan. Wie helpt de heer Hoedt (en ook ons) aan het juiste antwoord? Leo Determann maakte voor ons deze afbeelding.

WELKOM NIEUWE LEDEN

- J. G. Vonk, Waddenstraat 319, 2036 LH Haarlem
- Fr. Bluijs, p/a Postbus 5436, 1007 AK Amsterdam

Nieuwe leden in Zandvoort

- A. W. Spiers, Thorbeckestraat 30,
- J. G. Giesbertz, Schelpenplein 16
- D. Doornekamp, Noorderstraat 20
- A. A. Kok, W. Kloosstraat 7
- A. Koper, Hobbemastraat 5
- P. C. Van Loon, A. J. v.d. Moolenstraat 84
- Rabo Bank, Postbus 61
- J. H. Vossen, Herman Heyermansweg 1, flat 25

BOEKJES OVER HET OUDE ZANDVOORT IN HERDRUK

Met zeer veel genoegen kunnen wij aan onze lezers het bericht doorgeven, dat de Europese Bibliotheek te Zaltbommel het besluit heeft genomen om tot herdruk over te gaan van een aantal foto-boekjes, zoals deze werden samengesteld door de heer P. Brune, oud-secretaris van het Genootschap "Oud Zandvoort", in de jaren voor 1983.

Het gaat hierbij om de navolgende werken:

"Zandvoort in oude ansichten", deel I nu 2e druk.

"Zandvoort in oude ansichten", deel II nu 2e druk.

"Kent u ze nog... de Zandvoorters?", deel I nu 4e druk.

"Kent u ze nog... de Zandvoorters?", deel II nu 3e druk.

De vraag naar deze foto-boekjes blijkt nog steeds aanwezig te zijn, hetgeen voor de Europese Bibliotheek de reden was een besluit tot herdruk te nemen. Deze boekjes maken deel uit van een reeks soortgelijke boekjes van diverse plaatsen (inmiddels over de 275) in Nederland. Belangstellenden worden geadviseerd zich met de plaatselijke boekhandel in verbinding te stellen.

DE KLEUTERS UIT 1918

Maar kleuters worden ouder, toch is de hr. J. van Duyn met zijn 72 jaar nog jong genoeg om over "zijn" schooltje van juffrouw (Josina) v.d. Ende te praten. De juf staat uiterst rechts. De hr. Duyn zag altijd maar schoolfoto's in DE KLINK "en nooit eens 'n foto waar ik op stond", hij wist eigenlijk niet of er zo'n foto bestond, tot hij bij toeval onlangs deze plaat in handen kreeg en op de middelste rij net boven het bord is hij te zien. Naast hem de gebroeders Van Petegen (in matrozenpak). Hun vader had een tegelfabriek op de plaats ter hoogte watertoren. Andere namen zijn: bovenste rij no's 4 en 5 Marijtje Koper en Jan Visser. Naast Jan van Duyn zit Andries Dalman. Midden achter juffrouw v.d. Mey (gehuwd met Schaap) en links, de dames Keur.

HET OUDE ZANDVOORT IN EEN NIEUW BOEKJE

Op 21 februari jl. reikte gouverneur C.F.A. Geraets van District 158 van Rotary International in de Ned. Herv. Kerk aan voorzitter B.J.J. Krijbolder het Charter uit en daarmee kreeg de Zandvoortse afdeling officieel gestalte. Het mag voor onze lezers misschien wat vreemd aandoen de voorgaande regels maar het gaat hier om de oprichting van Rotary-afdeling in Zandvoort, die ook een historisch trekje had en daarom dit verhaal.

Dat uit de oprichting een jarenlange moeizame periode van voorbereiding was voorafgegaan bleek uit de verschillende toespraken, waaronder die van burgemeester H. Machielsen. Zandvoortse eerste burger noemde het een goede dag voor de gemeenschap Zandvoort nu ook de rotarians deel uitmaken van het rijk geschakeerde verenigingsleven.

Aan één van hen, Chris Wagenaar, is het te danken dat het ook een goede dag werd voor de talrijke belangstellenden in Zandvoorts historie. De vice-voorzitter van ons genootschap heeft namelijk een belangrijke rol vervuld bij het eerste project van de Community Service, die hij met zijn kennis van de geschiedenis van ons dorp terzijde heeft gestaan bij de realisering van "Uit Zandvoorts verleden". Dit uiterst verzorgde, rijk geïllustreerde, boekje met op de omslag een bijzonder mooie kleurenprent van Ph. Sades, bevat bijdragen van auteurs als pastoor Voets en de heer P. Brune, van wier hand reeds eerder geschriften over het vroegere dorpsleven verschenen. Eerstgenoemde begint letterlijk bij het begin, nl. zo'n vijfduizend jaar geleden, toen door klimatologische veranderingen het ijs dat ons land bedekte ging smelten, en eindigt met de archeologische werkgroep van de Rijksuniversiteit in Leiden, die na de oorlog in een kuil ter hoogte van de Zuidboulevard aardewerk-scherven uit de eerste helft van de twaalfde eeuw vond en daaruit de conclusie trok dat daar een echt dorp moet zijn geweest. In zijn amusante verteltrant verhaalt Bertus Voets verder over de Brederodes en het ongeluk dat ze over het dorp hebben gebracht, het aantrekken van de H. Agatha, de bescherming die het Agathabrood gaf en de lotgevallen van de kerk. In zijn artikel "Van mensen en dingen die voorbijgaan" wijst de auteur onder meer op de grote betekenis die kunstenaars als de schrijver Nicolaas Beets

en de schilders Johannes Jelgersma, Jozef Israëls en Max Liebermann voor Zandvoort hebben gehad.

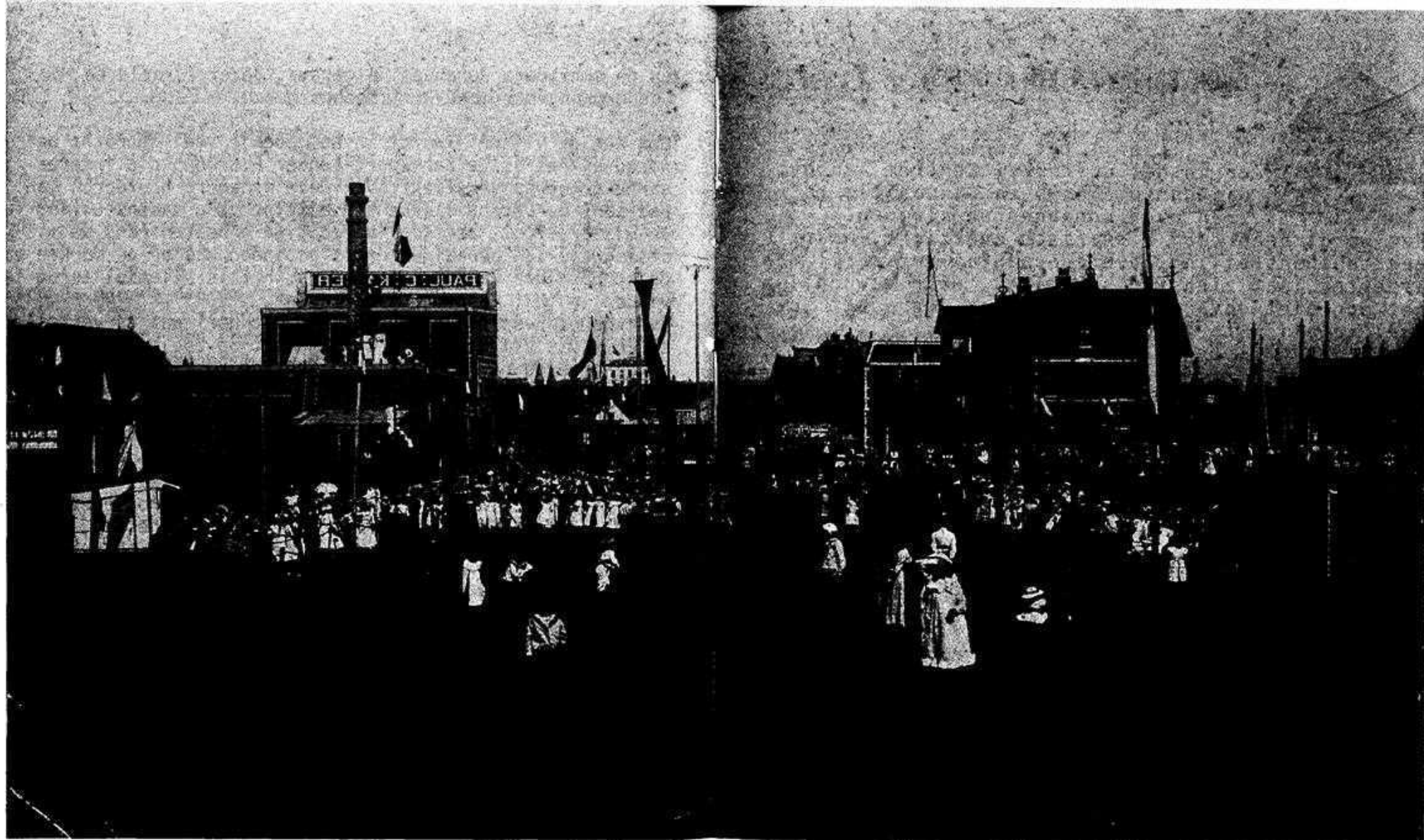
Ook aan de visserij wordt in het boekje veel aandacht besteed en het is de Zandvoort-kenner P. Brune, die interessante gegevens verstrekt over deze vroegere hoofdbron van bestaan. De verschillende scheepstypen, de samenstelling van de vissersvloot, het schilderachtige gebeuren rond de visafslag die aan bepaalde regels gebonden was en de merken van de schepen der Zandvoortse reders, het is allemaal terug te vinden in "Uit Zandvoorts verleden".

Over de Zandvoortse klederdracht valt heel wat te vertellen en Emmy van Vrijberghe de Coningh zet op boeiende wijze uiteen hoe de oorspronkelijke langs de kust gedragen kleding, bestaande uit jak, rok, schort, omslagdoek en muts, in de loop der negentiende eeuw een geheel eigen gezicht krijgt. Het waren de rijkere vrouwen die hun kleding konden aanpassen aan de heersende stadsmode en zij droegen dan ook meer luxueuze sieraden en mutsen, zoals de "lange kap". De schrijfster verluchtte haar artikel met o.a. nog niet eerder gepubliceerde foto's van vrouwen met deze lange kap, de korte kap en een visloperschoed. Bij de verhandeling over het Oud Mannen- en Vrouwengasthuis werden eveneens een paar opmerkelijke afbeeldingen geplaatst.

Van de renbaan was tot dusverre weinig bekend en daarom is het verheugend dat een paardenminnend trio als Filip Dros, Wouter en Govert Slob in een informatief artikel uit de boeken doen hoe het allemaal in zijn werk is gegaan bij dit hippische spektakel anno 1843. Er was veel belangstelling voor, ook van het Koninklijk Huis, hetgeen niet alleen tot uiting kwam in deelname van paarden uit de koninklijke stallen maar ook in de vorstelijke ter beschikking gestelde prijzen. Mede dankzij de talrijke illustraties, de citaten uit jaarboekjes, de programma's en het "Reglement van Politie" vormt "De Renbaan te Zandvoort" een belangrijke bijdrage tot kennis van Zandvoorts historie.

"Uit Zandvoorts verleden" is voor f 25,-- verkrijgbaar bij de plaatselijke bankinstellingen, de boekhandel, het Genootschap Oud Zandvoort en het Cultureel Centrum. Van harte aanbevolen, temeer daar de Rotary Club Zandvoort het batig saldo zal aanwenden voor het verder doen herleven van Oud-Zandvoort!

Kr.M.

Deze foto, - o.i. weer een echt "kijkplaatje" en een geschenk voor het Genootschap - tracht de kijker in de sfeer te brengen van een zandvoortse Koninginnedagviering op 31 augustus 1902 op het vroegere land van "Groen". - Kleding en vlaggen wijzen er op, dat het f e e s t is ! - Links zien we de landsschuur van Groen en daarnaast - het gebouw met de schoorsteenpijp-bakkerij "Carels", later "Rinkel". Daarachter met de aanduiding "Paul C.Kaiser", het latere café-restaurant Rinkel, nu HEMA. - Rechts het toen enige jaren daarvoor gereedgekomen postkantoor en het wachthuisje van de blauwe tram.- Aan de Haltestraat de lunchroom van Frank Gerzon, nadien banketbakkerij Thomas. - De witte zijgevel van de "Kousepael" is nog net zichtbaar.- In het midden op de achtergrond verheffen zich twee van de vier torens van het eerste Kurhaus, terwijl het hoge witte gebouw hotel "Garni", het latere kinderkuis "Groot Kijkduin" moet zijn ! ...

OVER SCHOENEN EN KLOMPEN

Van 11 april tot en met 24 mei is er in het Cultuureel Centrum aan het Gasthuisplein 9b een expositie te zien over schoenen en klompen.

Het wordt geen saai historisch overzicht, maar een tentoonstelling, die een aantal verschillende aspecten laat zien van schoeisel, waar gewoonlijk het oog niet opvalt, of waarvan er nog nooit zoveel tegelijk te zien waren.

Schoenen en klompen in alle maten, van poppeschoentjes tot reclame-modellen in maat 150!

Naast echt schoeisel zal er ook een verzameling getekende en geschilderde schoenen te zien zijn en een hoeveelheid voorwerpen, die te maken hebben met het maken en verstellen van schoenen. Een heel bijzondere expositie voor jong en oud! Het Cultuureel Centrum is dagelijks open van 13.30 tot 16.00 uur, behalve maandag en dinsdag. Op koninginnedag zijn we gesloten.

OPMERKING VAN DE REDACTIE

Ook nu weer hadden wij teveel kopy voor dit blad en wij vermelden er graag bij, dat wij liever teveel dan tekort hebben. E.e.a. heeft toch tot gevolg, dat een slotartikel over de genealogie Van der Meij deze keer niet geplaatst kon worden. Dat was ook het geval met een interessant artikel van Ton Drommel. Jammer voor de lezer en de schrijver maar het komt de volgende maal.

Verder zijn wij heel benieuwd of er uit de kring van onze lezers nog reactie komt op de grote foto midden in deze KLINK. Wij willen aan de evt. binnenkomende reacties in onze volgende uitgave veel aandacht besteden. Het woord is nu aan onze lezers.

NOGMAALS SCHOOL C (foto 1931)

We moeten onze lezers vragen om DE KLINK januari 1987 nog even te pakken en te kijken naar de schoolfoto uit 1931.

Hoewel wij met foto's - altijd door anderen beschikbaar gesteld - toch zeer zorgvuldig omgaan, met deze foto ging er iets fout en wel het feit, dat de plaat verkeerd werd afgedrukt. Is het al moeilijk om gezichten van ruim 50 jaar geleden te herkennen, wanneer dan de tekst niet klopt met de foto wordt het nog moeilijker. Onze excuses! Daarnaast moeten we nog wat corrigeren voor wat betreft de namen. David Blits staat niet op deze foto, dat was Bob Beijne. Didy v.d.Bosch was Dida v.d.Bos. De jongen aangeduid als Ben ? was Ben Felix.

Wij blijven u vragen om dit soort oude foto's want aldoor weer vernemen wij, dat er met graagte naar gevraagd wordt en in enkele gevallen hebben wij mensen al een plezier gedaan door DE KLINK met de bewuste foto beschikbaar te stellen. Aan onze lezers de vraag, graag met juiste namen.

UIT HET OUDE ALBUM

En dat album is deze keer van J. van Duyn (zie ook de schoolfoto 1918). Een foto van ruim 80 jaar oud waarop links Aaltje Molenaar (1833-1915) de overgrootmoeder van de hr. Van Duyn.

In het midden Tante Leuntje Koper, die met haar man vele jaren de Vader en Moeder waren van het Diaconierusthuis. Aan de rechterzijde ziet men Gerretje Schaap de dochter van Pieter Schaap.

Een klein familieplaatje, die in ieder geval ons opnieuw een beeld geeft van de Zandvoortse klederdracht.

HET SCHIP VAN ZANDVOORT

Bij paal 68 500 ligt een houten scheepswrak waarvan de resten een aantal jaren geleden nog boven het zand uitstaken. Het was niet bekend wat voor schip zich hier onder het Zandvoortse strand bevond, totdat in april 1985 door een groep duikers uit Amsterdam onder leiding van scheepsarcheoloog G.J. van Gortel een deel van het wrak werd blootgelegd.

Aanvankelijk dacht men dat het schip horizontaal lag en nam maatregelen om het, na de blootlegging, te lichten. Door de feitelijke ligging van het wrak bleek dit echter niet uitvoerbaar. Het schip was niet alleen langer dan was voorzien, niet 17 maar 22 meter, maar lag ook met een dwarshelling van 65 graden in het zand begraven. De ontgraving, die tijdens laagwatertijd moest plaatsvinden, leverde wel veel informatie op. We laten de heer van Gortel aan het woord in het personeelsblad van J.G. Nelis, één van de bedrijven die aan de ontgraving meewerkten.

"Toen op 5 april het zand redelijk was verwijderd van de scheepsresten stonden we paf. De uit het zand stekende stukken hout waren duidelijk van een schip, maar het was wel van een vreemde doorsnijdingsfiguur. Het schip bleek langer dan verwacht: namelijk minstens 22,5 meter. De breedte kennen we nog niet. De holte is waarschijnlijk minder dan 3 meter. Het bleek dat de hoek waaronder de balken van het dek in het zand verdwenen ongeveer 65 graden was. Het schip staat dus op zijn stuurboord-zijde. Scheepshistorisch is dit leuk. Schepen zijn gewoonlijk nogal symmetrisch gebouwd en vele wrakken liggen rechtop. Opbouw en dek zijn dan vaak over de gehele scheepsbreedte beschadigd of verdwenen."

Om tot een zo goed mogelijke bepaling van de leeftijd van het

scheepswrak te komen, werd een monster naar de Rijksuniversiteit van Groningen gezonden voor een actieve-koolstof analyse (C 14). De uitslag was, volgens de heer van Gortel, voor een leek uiterst merkwaardig. De boom waaruit het hout van het schip was gehaald, bleek gekapt te zijn óf tussen 1690 en 1720, óf tussen 1818 en 1920! Volgens de heer van Gortel zijn uit deze twee periodes de namen van tientallen in Zandvoort verongelukte schepen bekend. Toch heeft hij nog zijn twijfels over dit wrak:

"Het wrak heeft veel weg van een erg grote pink, maar dan is het er één met een gesloten dek, of van een soort voorloper van de bom, maar die heeft een duidelijk andere lengte-breedte-verhouding. Mogelijk zou het dus nog steeds een schip van het einde van de zeventiende eeuw kunnen zijn. Er worden in de literatuur "gedekte pinken" in die tijd genoemd, maar een afbeelding ervan ken ik nog steeds niet. Jaren geleden noemde ik ons schip dan ook al wat onserieus: Super-Pink van Zandvoort."

Naast de door de heer van Gortel genoemde C-14 analyse is op

het monster hout een jaarringonderzoek gedaan waaruit echter geen duidelijke aanwijzingen betreffende de ouderdom zijn verkregen. Nieuwe monsters zijn noodzakelijk om de ouderdom definitief te bepalen.

Als medewerker van J.G. Nelis was ik bij het graafwerk aanwezig en viel het mij op dat midden in het wrak (zie foto) een ca. 30 cm. dikke laag zwarte grond aanwezig was. De eerste indruk was dat het zand kolenas bevatte, dus een kolen-schip, en min of meer beroepshalve heb ik een monster uit de laag genomen.

De heer de Jong van de Rijksgeologische Dienst te Haarlem heeft het monster onderzocht en rapporteerde dat het een donkergekleurde, deels zandige, klei betreft waarvan Pollen-analytisch (= stuifmeel) onderzoek alleen een uiterst voorzichtige aanwijzing geeft dat de klei voor de aanplant van Pinus (= den) in de duinen is afgezet.

Februari jl. heeft de RGD het klei-monster verder onderzocht op het voorkomen van diatomeeën. Dus een onderzoek naar fossiele algensoorten. Hierbij werd bepaald dat zich in de klei algensoorten bevinden, welke voor 1908 niet in de Noordzee voorkwamen. Hiermede zou zijn vastgesteld dat de kleilaag in het wrak na 1908 zou zijn afgezet, immers de klei bevindt zich alleen binnen het wrak. Wij hebben nu een nieuw mysterie bij dit eigenzinnige wrak. Klei zet zich alleen in bijna stilstaand water af en zeker niet in het brandingsgebied waar het schip nu ligt.

De onderzoekers van de Geologische Dienst willen graag meer weten over het tijdstip van ontstaan van de kleilaag, omdat het hen helpt inzicht te verkrijgen in het achteruitgaan van de kustlijn. Bij het achteruitgaan van de kust worden dergelijke kleilagen weggespoeld, in het wrak is de klei bewaard gebleven. Het schip van Zandvoort heeft dus niet alleen waarde

voor de archeoloog, maar bewaart onder het dek een deel van de geschiedenis van het oude strand.

Daarom willen wij weten waar het wrak vroeger lag en of het zo ver van de branding heeft gelegen dat de kleilaag zich kon afzetten. Het is van belang te weten wanneer het scheepswrak voor het eerst is waargenomen en of er toen nog meer wrakdelen zichtbaar waren.

Wij hopen dat er oudere bewoners van Zandvoort zijn die zich dit nog kunnen herinneren en verzoeken deze mensen om contact op te nemen met de redactie van dit blad.

Eventuele reacties van mensen die meer van het schip weten, wil ik graag in ontvangst nemen.

E.A. van den Heuvel
van Collemstraat 40-2
2024 JZ HAARLEM
023- 26 40 20

Reactie op schipbreuk Greifswald

Door bemiddeling van mevr. S. Gansner-v.d. Bos zijn we achter de identiteit van de „Koning“ gekomen.

- Cornelis Koning, oud 20 jaar, verdronken 25 nov. 1877 om drie uur n.m. omstreeks vier mijlen uit de kust, aangegeven door Leendert Koning, oud 56 jaar, vader; en Willem Zwemmer, oud 27 jaar, zwager
- zoon van Leendert Willemsz. Koning en Grietje Berendrecht
 - Leendert geb. 1822 zn. v. Willem Leendertsz. Koning en Teunisje Paap
 - Willem geb. 1797 zn. v. Leendert Jacobsz. Koning en Marijtje Arends Groen
 - Leendert geb. 1763 zn. v. Jacob Leendertsz. Koning (1) en Sijtje Volkertsd. Groen
 - Jacob geb. 1735 zn. v. Leendert Dircksz. Koning en Anna Jacobszd. Kerkman
 - Leendert geb. 1691 zn. v. Dirck Leendertsz. Koning en Clara Jansd.

(1) Stamvader van Boze Leen, Leen Nagel, Meubeltje, de Wezel, Blanke Bil en Pries

De stamboom loopt nog een stukje door, maar wegens de ruimte moeten we het hierbij laten.

Schreven wij in ons vorig artikel over het "waarom" van onze Bouwclub, nu kunnen wij u ook nog mededelen, dat ons werk ook buiten Zandvoort gebracht wordt.

Een Zandvoorts reclamebureau vervaardigt een folder, die over geheel Europa verspreid word. Voor het titelblad heeft men een foto gebruikt van onze grote Bom - te zien in het Cultureel Centrum - en de vermelding is meegenomen, dat dit model in Zandvoort is gebouwd door de Zandvoortse Bomschuit Bouwclub. Hieruit mag blijken, dat ook wij een bijdrage leveren aan het uitdragen van de Zandvoortse cultuur en nu ook in het buitenland.

Ondertussen heeft ook het gebeuren in ons dorp ook onze volle aandacht. Zo hebben wij vastgesteld, dat in vele kerken in de vissersdorpen langs de Nederlandse kust één of meerdere modellen van vissers-schepen hangen, waarop in vroeger dagen gevaren werd. In Zandvoort is dat tot op heden nog niet het geval maar daarin wordt door ons voorzien. Op verzoek van de Kerkeraad bouwen wij nu voor de Ned.Herv. Kerk een model van een Bomschuit, om deze t.z.t. in de kerk op te hangen, zodat ook in Zandvoort de herinnering aan het vissersverleden zichtbaar blijft. Het mag ook gezien worden als een erkenning voor de vissers, die soms in groot gevaar op deze schepen hebben gevaren. Met de bouw is inmiddels een begin gemaakt en het werk vordert voorspoedig.

NIEUWS VAN

DE WURF

Op 7, 8 en 14 maart werd door de leden van De Wurf een zeer gevarieerd programma opgevoerd voor ruim 500 toeschouwers, waaronder een groep van 18 leden van het Genootschap "Oud Noordwijk", welke hiermee een tegenbezoek bracht aan haar folkloristische buurgemeente.

In de twee éénakters, welke beiden geschreven werden door mevr.B.Jongsma-Schuiten, herkenden vooral de oudere bezoekers weer vele taferelen uit het verleden.

Kostelijk werd er gelachen om de humoristische detail's, welke in het stuk voorkwamen maar die ook ter plekke door de spelers werden verzonnen.

In deze totaal presentatie door De Wurf ontbrak natuurlijk ook de Dansgroep niet. De groep treedt - vooral in de zomermaanden - veelvuldig op in de regio. Nu echter konden de eigen donateurs eens genieten van de goed ingestudeerde dansen, met daarbij een voortreffelijk accordeon-duo.

Dit accordeon-duo had ook nog een eigen optreden van oud-Hollandse liedjes, die door het publiek uit volle borst werden meegezongen.

In het aprilnummer 1986 van De Klink werd er al gememoreerd, dat u nog meer zou vernemen van de plannen om binnen De Wurf een eigen zanggroep op te richten. Welaan, als onderdeel van onze uitvoeringen was er een optreden van De Wurf Zanggroep en gelet op de reactie's te beoordelen, met zeer groot succes. Wij zijn dan ook in onze vereniging zeer blij met deze uitbreiding van onze mogelijkheden.

Alvast vooruitkijkend naar 1988, wanneer De Wurf haar 40-jarig jubileum viert, kan nu reeds worden gesteld, dat het goed is om u nu vast aan te melden als donateur voor één van onze uitvoeringsavonden. Op deze wijze bent u zeker van een toegangs-bewijs. Door de grote belangstelling zijn wij er niet helemaal zeker van of er volgend jaar wel kaarten in de losse voorverkoop zullen komen.

Onze secretaris, H.Gansner, Brederodestraat 60, tel. 15068 wil u graag inschrijven.

K.J.Koper 19

BESTUURSSAMENSTELLING

Voorzitter: Mw. C.C.M.Kemp-van der Mije, Tolweg 29,
2042 EJ Zandvoort (02507-17201)

Vice-voorzitter: Ir.C.J.Wagenaar, Kostverlorenstraat 23
2042 PA Zandvoort (02507-13999)

Secretaris: J.Paap, Van Lennepweg 14 I, 2041 LG Zandvoort
(02507-15967)

Penningmeester: J.Bluys, Haltestraat 70, 2042 LP Zandvoort,
(02507-14632)

Leden: Mw.H.Harkamp-Bluys (02507-16929). A.Koper
(02507-18441). T.R.Althuisius (02507-13534)
J.Attema (02507-14555)

Redactie DE KLINK : Mw.K.Kraan-Meeth. P.Brune, Th.Hilbers
J.Paap

Bankrelatie: Alg.Bank Ned. te Zandvoort. Rek.no. 565738305
girono, ABN 9711

Gironummer: 4206723 t.n.v. Genootschap "Oud Zandvoort"

Contributie: Minimaal f 15,-- per jaar.

VRIENDELIJK VERZOEK:

ADRESWIJZIGINGEN en evt. andere berichten
zo spoedig mogelijk aan een van de adressen
door te geven.

WIJ BLIJVEN geïnteresseerd in het ontvangen van
kopy en natuurlijk ook oude foto's. Ook daar-
voor mag u ten alle tijden onze bestuursleden ,
en/of redactieleden benaderen.
Bijvoorbaat hartelijk dank

+++ MAAK ONS GENOOTSCHAP STERKER EN GROTER, WIN EEN LID+++
